

ÅRSPLAN 2020-2022

Blakli barnehager

Sollia barnehage
Risvollan barnehage

Innholdsfortegnelse

1.	Velkommen	s. 3
2.	Alt henger sammen	s. 4
3.	Vårt verdisyn	s. 5
4.	Barnehagens læringsmiljø	s. 11
5.	Barnehagens arbeidsmåter	s. 13
	• Prosjektarbeid	
	• Pedagogisk dokumentasjon	
	• Det fysiske læringsmiljøet	
	• Personalets relasjonskompetanse	
	• Organisering	
	• Foreldresamarbeid	
6.	Livsmestring og helse	s. 22
7.	Overganger	s. 26
8.	Vurdering, utvikling og progresjon	s. 31
9.	Samarbeid	s. 35
10.	Årshjul og tradisjoner	s. 36
11.	Utviklingsområder og kompetanseheving	s. 37
12.	Kontaktinformasjon	s. 39

1. Velkommen

Sammen med foreldrene har vi et felles ansvar for barnas trygghet, trivsel og utvikling. Vi ønsker at barna skal få erfaringer og oppleve gleden av å høre til både i små og store fellesskap. Barn er ulike, de har ulike behov og ønsker, ulike tanker og ulike måter å lære og utvikle seg på. Barna skal erfare hvordan de blir kjent med seg selv og andre, hvordan de kan påvirke omgivelsene sine og hvordan de kan medvirke i et sosialt fellesskap. Vi skal møte hvert barn med tillit, respekt, kjærlighet, varme og omsorg. På Blakli barnehager skal alle kjenne seg verdsatt, kompetent og delaktig.

Blakli barnehager består av 135 barn, deres familier og 40 ansatte som er fordelt på 2 hus; Solliia barnehage og Risvollan midlertidige barnehage. Personalet har ulik bakgrunn og erfaring, samt ulike roller. Barnehagene er ulikt organisert. Disse ulikhetene bidrar til utvikling og læring på et personlig plan, i utvikling av arbeidsmiljøet og for barnehagen som en lærende organisasjon. Kompetanseheving skjer ved at alle ansatte får delta, deler og er i dialog gjennom kritisk refleksjon. Dette skjer innad på barnehagen og i ulike faglige nettverk i Trondheim kommune. Det er alltid de ansatte i barnehagen som har ansvaret for hvordan kulturen i barnehagen er. Gjennom sin måte å snakke på, gjennom samarbeid, gjennom latter og glede, legger de grunnlaget for kulturen i barnehagen. Denne trivselen og det gode arbeidsmiljøet påvirker barnas barnehagedag.

Barnehagen har gode tradisjoner og stor kunnskap om natur og uteliv, grønt flagg, estetiske fagområder, læringsmiljø og relasjonsarbeid. For oss har leken en fremtredende rolle. Det er gjennom lek barnet lærer og aktivitetene i barnehagen skal derfor være preget av nysgjerrighet, utforskning, undring og barns medvirkning. Vi er en barnehage i vår tid og skal med bakgrunn i våre erfaringer utvikle barnehagen i tråd med gjeldende lovverk.

Oppvekstsstrategien "Stein saks papir" i Trondheim kommune synliggjør et skifte i hvordan tjenester skal utformes. Den gir en tydelig faglig retning på flere områder. Blikket skal flyttes fra individ til fellesskap der barn og unge, deres familier, nettverk og lokalmiljø er viktige faktorer for å styrke barnet. Barnehagen skal bidra sterkt inn for å bygge sterke barnefellesskap.

2. Alt henger sammen

Vår årsplan bygger på:

- FN's barnekonvensjon
[Barnekonvensjonen](#)
- Formålsparagrafen Lov om barnehage
[Barnehageloven](#)
- Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver
[Rammeplanen](#)
- Enhetsavtalen Oppvekst og utdanning Trondheim kommune
[Enhetsavtalen](#)
- Oppvekststrategien "Stein Saks papir"
[Stein, Saks, Papir](#)

Årsplanen viser hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Denne årsplanen har en varighet på to år.

3. Vårt verdisyn

Vårt verdisyn ligger som et fundamentet i det pedagogiske arbeidet og skal komme til syne i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Vi har valgt å fremheve noen verdiord som er sentrale for oss:

- **Bærekraft**
- **Glede**
- **Likeverd og mangfold**
- **Tilhørighet og fellesskap**

Vårt barnesyn

Alle barn ses som kompetente med evne, vilje og lyst til å utforske, leke og lære. Barn er deltagende aktører i sitt eget liv og skapes i samhandling med omgivelsene.

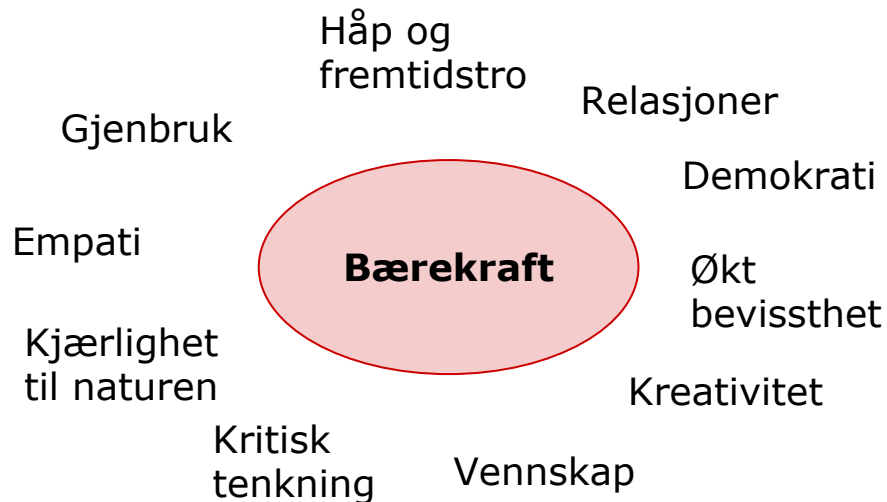
Vi ser på barnet som et subjekt. Det betyr at vi skal møte alle barn som individer med følelser, tanker og meninger; som fullverdige mennesker i det livet de lever som barn.

★ Bærekraft

Vi ønsker å gi barn framtidstro, håp og læring for en bærekraftig utvikling. Vi jobber kontinuerlig med å fremme verdier, gode holdninger og bevisste handlinger som kan gi positive konsekvenser for framtiden. Barna skal få bruke fantasien og kreativiteten sin, og slik tenke løsninger og få prøvd ut sine teorier og ideer. Dette mener vi kan bidra til nytenkning, utvikling og en bærekraftig utvikling.

Alle mennesker har forutsetninger for å føle empati til andre mennesker og naturen. Barna skal få erfaringer med å danne og ivareta vennskap, gjøre andre godt og slik bidra til bærekraftig utvikling. Barna har en relasjonell tilnærming til naturen. Gjennom å bli glad i naturen vil barn ha et ønske om å ta vare på den.

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftig utvikling handler om å gjøre verden til et bedre sted for alle mennesker i dag, uten å ødelegge for de som kommer senere. I det inngår sosiale og relasjonelle forhold, økonomiske forhold og klima og miljøforhold.

Grønt Flagg er en miljøsertifisering som retter seg mot barnehager og skoler. Formålet med Grønt Flagg er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøundervisning. Blakli barnehager har årlige mål som er fastsatt i en miljøhandlingsplan. Tiltakene er synliggjort i vårt klima- og miljøårshjul.

Sommerfesten for Blakli barnehager har fokus på bærekraft med Gjenbrukstorg.

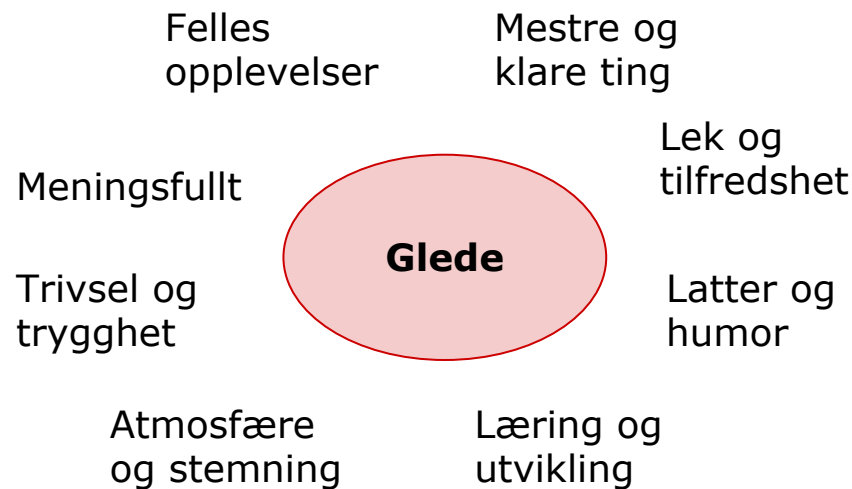

★ Glede

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære som er preget av humor, varme, kjærlighet og glede.

Å kjenne glede handler om å få være i flytsonen, leke, le, øve og klare nye ting, kjenne mestringsfølelse og tilfredshet i et trygt miljø. Vi skal ha det artig sammen med hverandre og glede oss til neste dag.

Barn, foreldre og ansatte skal møte personale som er engasjerte, blide, imøtekommende og som er glad i jobben sin og i barna.

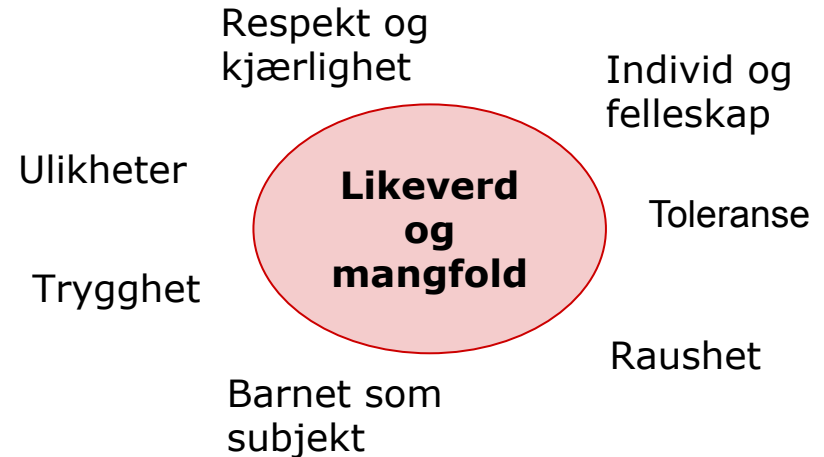

★ Likeverd og mangfold

Vi er ulike, har ulike behov og ulike måter å lære og utvikle oss på. Vi har ulike tanker og ulike måter å oppfatte verden på. De ulike meningene og ulikhetene har betydning for utviklingen av oss som individ, organisasjon og samfunn.

Vi verdsetter ulikheter og har respekt for hverandre. I møte med ulikheter og forskjelligheter skal vi skape en barnehagehverdag som er trygg og krenkelsesfritt. Raushet betyr aksept for ulikhet og å erkjenne at vi ikke er perfekte. Derfor møter vi hverandre med respekt og en ikke-dømmende holdning.

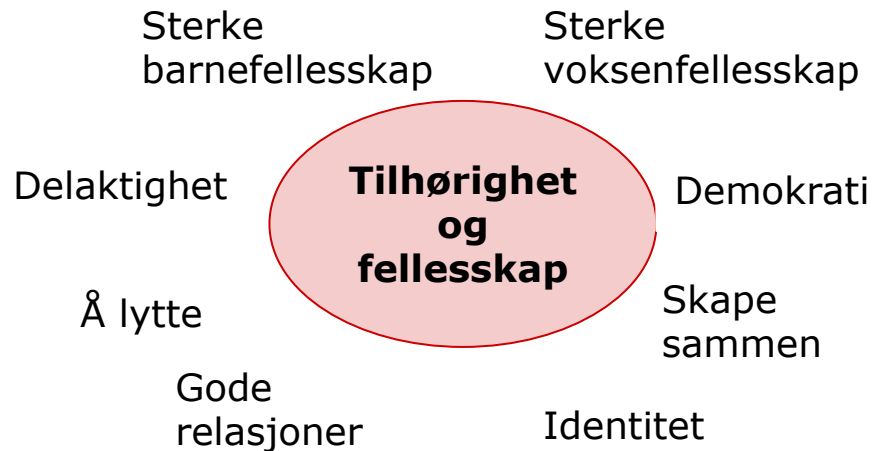

★ Tilhørighet og fellesskap

Tilhørighet og fellesskap er grunnleggende i alt vi gjør i barnehagen. Livet leves i relasjoner og i fellesskapet bygges identitet. Vi lærer, vi mestrer, vi møter motgang og vi utvikler oss.

Vi skal skape sterke fellesskap. Fellesskap som er inkluderende og der barn, foreldre og personalet kjenner tilhørighet. Samtidig skal vi være bevisst at fellesskapet kan bli så sterkt at det kan ekskludere andre. Det skal vi jobbe for å hindre.

Barnehagen skal fremme demokrati der alle får erfare å være en deltaker, bli hørt og få mulighet til å ytre seg. Å delta i et demokrati handler også om å bli påvirket, respektere og lytte til andre med andre meninger.

4. Barnehagens læringsmiljø

Barnehagens læringsmiljø omhandler kulturelle, relasjonelle og fysiske forhold som har betydning for barns utvikling, lek og læring, helse og trivsel.

Barnehagens verdisyn, barnesyn og arbeidsmåter ligger til grunn for hvilken læringsforståelse vi har.

Hvordan lærer barn?

Ved å ha tilgang til artefakter - materialer og redskaper/verktøy som kan hjelpe barna til å gjøre noe som de ikke hadde klart uten.

Ulikt. Det kommer an på situasjonen, kulturen og konteksten.

Ved å få mulighet til å undersøke, utforske, oppdage og forstå sammenhenger - få mulighet til å fordype seg. "Ta steg i min forståelse"

Ved å imitere og gjenta. Lære sammen med andre først - så kan vi gjøre alene. Det vi gjør sammen er den mest avanserte form for læring.

Ved at vi tar utgangspunkt i barnets interesser og det som for barnet oppleves som meningsfullt.

Ved å være delaktig og reflektere over det som har skjedd - både alene og sammen med andre.

Ved å gjøre, ved å bruke hele kroppen og alle sanser. 100-språkligheten.

Ved å få erfaring med mulige lærings situasjoner, ulike tema og fenomen.

Ved å få mulighet til å bruke nysgjerrigheten, kreativiteten og forestillingsevnen sin.

5. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barna mulighet for medvirkning. Arbeidsmåtene skal bidra til å bygge sterke barnefelleskap.

Våre arbeidsmåter er:

- ★ **Prosjektarbeid**
- ★ **Pedagogisk dokumentasjon**
- ★ **Det fysiske læringsmiljø**
- ★ **Personalets relasjonskompetanse**
- ★ **Organisering**
- ★ **Foreldresamarbeid**

*Det jeg gjør sammen med deg i dag,
klarer jeg alene i morgen.*

★ Prosjektarbeid

Det er en variert, utforskende og prosessorientert arbeidsmåte som tar utgangspunkt i et tema eller fenomen som barna er opptatt av. Det er barnas nysgjerrighet, utforskning, interesser og ideer som sammen med pedagogenes refleksjoner og tilrettelegging skaper framdriften i leken/prosjektarbeidet.

Denne arbeidsmåten baserer seg på en holdning om at læring skjer når barnet er aktivt, og når barnet får mulighet til å undersøke noe, utvide sin forståelse eller fordype seg i det som virker spennende og interessant.

Gjennom å jobbe prosjekterende får barn erfaring med demokratiske prosesser og hvordan det er å skape ting sammen med andre. Den involverer barn, alle ansatte og foreldre. Barnas erfaringer, synspunkter og tanker skaper muligheter for medvirkning.

Temaene/emnene kan vare over lang tid, vare en dag eller være et fokus i noen måneder. Personalet skal også inspirere og formidle på en slik måte at barna blir nysgjerrig og interessert i ulike tema/emner.

Eksempel på forskjellige typer temaer/emner:

- Fugler
- Småkryp
- Trær og blad
- Dinosaurer
- Identitet
- Bevegelse
- Mønster
- Lys og skygge
- Is og snø
- Vann og sand
- Spire og gro
- Kroppen og følelser
- Leire, tegning, maling
- Gjenbruksmaterialer
- Sang, musikk og drama
- Skøyter, ski, ballek

★ Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Hensikten er å utfordre og videreutvikle personalets syn på barn, læring og kunnskap. Pedagogisk dokumentasjon brukes for å se hva barna er opptatt av, for å forstå deres strategier for læring og som grunnlag for å drive prosjektarbeid i barnehagen. (Udir)

Pedagogisk dokumentasjon består av ulike deler:

- **Observasjon og dokumentasjon.**
Verktøy vi bruker er bl.a praksisfortellinger, bilder, film, ukeslutter, samtaler med barn, prosjektlogg, notater og "gåturer".
- **Refleksjon og tolkning.**
Vi skal sammen med andre reflektere over observasjonene/dokumentasjonene. Verktøy vi bruker er bl.a pedagogisk sol, Gjort-Lært-Lurt, IGP (individuell, gruppe, plenum), aqvarium, pedagogisk cafe.
- **Valg og planlegging.**
Nye tanker og forståelser skal bidra til utvikling av/endret handlingsmønster, pedagogisk innhold og organisering.

Pedagogisk dokumentasjon er en demokratisk arbeidsmåte der dialogen og likeverd er vesentlig. Ved å bruke denne arbeidsmåten sammen med barn, foreldre og ansatte sikrer vi at barnet selv, foreldrene og ansatte har mulighet til å tilføre sine tanker på det som har skjedd, og medvirke i hva som kan skje videre. Dokumentasjon på vegger bidrar til at barna får se tilbake, minnes og reflektere over hva som har skjedd.

Denne arbeidsmåten inngår i hverdagen, på avdelingsmøtene, refleksjonsmøter, barnehagelærermøter, foreldresamtaler, personalmøter og planleggingsdager.

★ Det fysiske læringsmiljøet

Det fysiske miljøet skal bidra til lek, læring og utforskning.

Det gjør vi ved å:

- Gjenbruke og ta vare på det vi har.
- Skape sosiale og relasjonelle møteplasser.
- Tilrettelegge for et godt språkmiljø.
- Ha verktøy og materialer tilgjengelig.
- Tilrettelegge slik at barn kan velge selv, klare selv og kjenne seg kompetente.
- Skape tydelige miljøer slik at barn forstår bruken.
- Gjøre miljøet innbydende og estetisk, slik at barn og ansatte blir inspirert og får lyst til å holde på.
- Tilrettelegge slik at miljøet er trygt og sikkert.
- Tilby materialrikdom slik at barna får inntrykk og mulighet til å uttrykke seg på mange måter.
- Skape nysgjerrighet, glede og undring ved å tilføre et åpent og utforskningsbart materiale.

★ Personalets relasjonskompetanse

Personalet skal ivareta barnas behov for omsorg og lek ved å være anerkjennende, støttende og trygge voksne som møter barna der de er.

Det du legger inn av omsorg, trøst, ømhet, glede og latter kommer ut igjen som psykisk helse og mestring hos barna. Hvert øyeblikk er en byggekloss.

(“Se barnet innenfra” Ida Brandzæg)

Personalet skal ved hjelp av arbeidsmåtene lytte til barnet, prøve å forstå barnets følelsesuttrykk, kroppsspråk og talespråk og bringe dette med i sine vurderinger og planlegging av veien videre.

I møte med barn kreves mange ulike måter å jobbe på da hver situasjon og hvert barn er unikt.

Vi skal:

- være delaktig og tilstede
- lede og være tydelig
- vise nysgjerrig og være lyttende
- være åpen og improvisere
- vise empati og være forståelsesfull
- være forberedt og aktiv ved å berike, iscenesette og regissere
- formidle og inspirere

★ Organisering

Avdelinger

Hver aldersgruppe har sine særegenheter som er verdifulle. Gjennom å organisere avdelingene med barn i omtrent samme alder vil vi ofte finne interesseområder som er sammenfallende for flere av barna på avdelingen. Det gir oss mulighet for tilpasning til hele gruppen samlet og til barns medvirkning.

Dette mener vi også bidrar til å bygge sterke barnefellesskap. Barn lærer hverandre å kjenne godt, de får bruke tid på å opparbeide seg erfaringer knyttet til læring i gruppe og de får bygge gode relasjoner.

Smågrupper

Innad i avdelingen vil vi organisere for ulike smågrupper. Vi skal også samarbeide med andre avdelinger og smågrupper vil da bli organisert tilpasset enkeltbarnet og gruppens behov.

Å delta i en liten gruppe legger en ramme for hvordan barn får medvirket. Det gjør at deltakerne i større grad har mulighet for å dele sine tanker, lytte til andre og komme i dialog rundt det felles tredje/felles fokus.

Ukerytmen og dagsrytme

Vi organiserer uka og dagen i samarbeid med de andre avdelingene på barnehagen(e). Disse planene legger rammen for det pedagogiske innholdet.

★ Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og en god dialog med foreldrene. På side 35 i årsplanen nevner vi våre formelle samarbeidsarenaer.

Både personalet og foreldrene skal forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og et verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

I oppvekststrategien "Stein Saks Papir" beskrives betydningen av tilhørighet og fellesskap og hva det betyr å være "ett felles lag" for alle barn og unge i Trondheim kommune. Dette innebærer også samarbeid med ulike kommunale tilbud for å støtte både barn og foreldre ved behov.

6. Livsmestring og helse

Det gode liv for barn handler for oss om å tilrettelegge for barns lek, trygghet og mestring i hverdagen. Lek har stor betydning for hvordan barn oppfatter seg selv, sin egen verdi og sine mulige posisjoner i barnegruppen. Lek genererer velværefølelser. Lek er helsefremmende.

“I barnehagen handler dette i første rekke om å bidra til at barna utvikler et positivt selvilde gjennom mestringsopplevelser. Barnehagen skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser
”(Utdanningsdirektoratet, 2017).

“De gode erfaringene barn gjør i møte med andre barn og sensitive ansatte vil bidra til at robusthet, trygghet og motstandsdyktighet vil øke”
(Drugli & Lekhal, 2018).

Vi skal forebygge krenkelser og mobbing

Dette gjør vi gjennom:

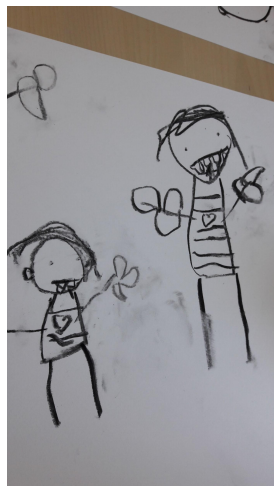
- Våre verdier og arbeidsmåter som er beskrevet i årsplanen.
- Dialog og tett samarbeid med foreldre.
- Å styrke barns tilhørighet ved at personalet er varme, tydelige, tilstedeværende og samarbeidende.
- Et personale som har et bevisst forhold til egne holdninger og egen rolle når konflikter mellom barn/unge oppstår og når noen blir utestengt.
- Å støtte barn i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. I dette arbeidet er personalets evne til å skape gode relasjoner avgjørende.
- Tilhørighet og barns fellesskapsfølelse virker som en beskyttende faktor mot mobbing. Personalets holdninger og handlinger knyttet til utviklingen av fellesskapet og vennskap er sentral.

Vi skal forebygge og opparbeide oss kunnskap om hvordan vi kan oppdage barn som er utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.

Dette gjør vi gjennom:

- Å tilrettelegge for at barn blir trygg på og kjent med egen identitet og kropp.
- Å la barna tilegne seg kunnskap om kroppen, følelser og berøring og om gode og vonde hemmeligheter. Å bli kjent med kroppen og følelser hjelper barn til å få et godt og trygt forhold til kroppen sin. Våre arbeidsmetoder er tilpasset enkeltbarnet og barnegruppa. Det kan være samtaler med barn, rollespill, tegning, formidling fra bøker som "Jeg er meg" av Eli Rygg og "Den magiske kroppen" NRK super.
- Å jobbe på en på en utforskende og prosessorientert måte med tema som kroppen, identitet, følelser og vennskap.

Vi skal tilrettelegge for at barn får utviklet en god fysisk og psykisk helse. Vi skal tilrettelegge for barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd.

Våre verdier og arbeidsmåter er beskrevet i årsplanen.

I tillegg har vi fokus på:

- Mat, ernæring og måltid i barnehagen.
- Ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen.
- Sang og musikkopplevelser for alle barn. Kor for barna fra 4 år.
- Samtaler med barn om trivsel og vennsapsrelasjoner (de eldste barna i barnehagen).
- Fysisk aktivitet inne og ute i natur- og uteområdet.

7. Overganger

Livet består av overganger, både små og store. Livet består av forandringer og endringer, både planlagte og uforutsette.

En dag inneholder mange ulike overganger, både i barnehagen og i hjemmet. For oss er det viktig å omfavne alle disse situasjonene for å skape mest mulig forutsigbarhet og trygghet i skifte mellom alle situasjoner i løpet av dagen.

Det er viktig å øve seg på overganger slik at man blir robuste og tåler å stå i både uforutsette og planlagte endringer. Vi skal samarbeide med foreldre om både å trygge, men også utfordre barn i disse situasjonene. En overgangssituasjon handler både om å avslutte en aktivitet som er i gang og om forberedelse til neste aktivitet.

På de neste sidene vil vi gå nærmere inn på noen kollektive overganger i barnehagen.

Mellom situasjoner/aktiviteter i løpet av dagen

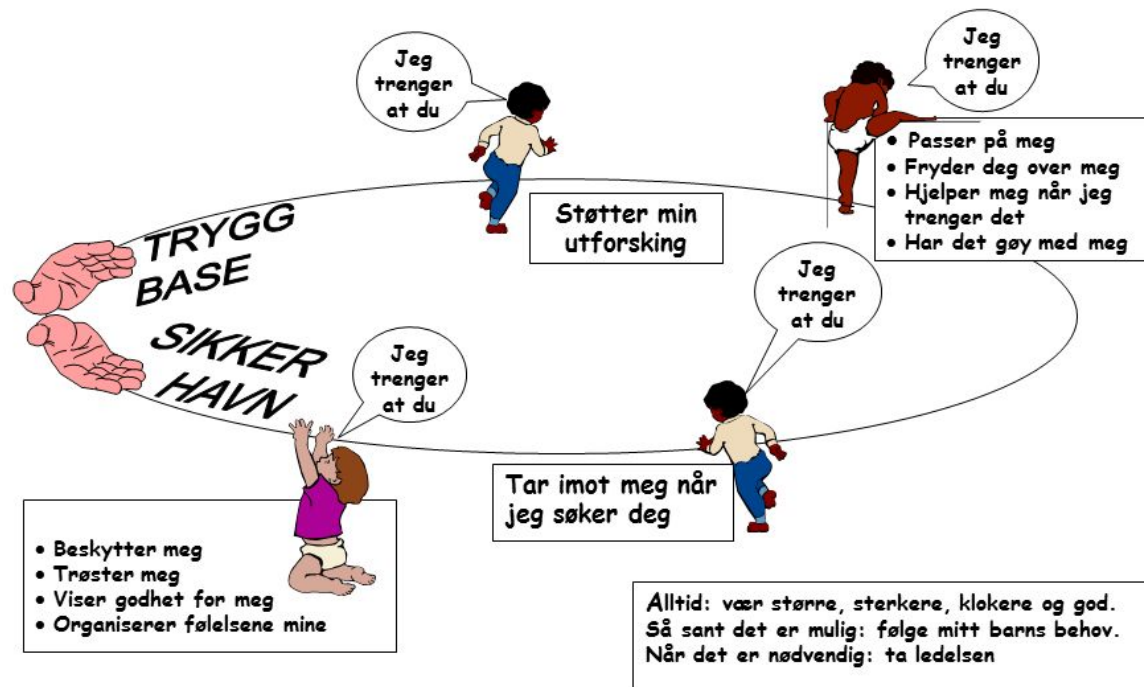
For å skape en mest mulig forutsigbar uke og dag bruker vi ulike planverktøy. Grovplan (ukeplan), dagsrytme og innholdsplan.

Vi har fokus på å trygge barna i alle situasjoner i løpet av dagen. Vi jobber etter metoden trygghetssirkelen.

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Fra hjem til barnehage

Barnehagen skal sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi organiserer oppstarten i barnehagen slik:

- Velkomstbrev før sommeren
- Besøksdager i mai/juni
- Foreldremøte for nye foreldre før sommeren
- Oppfordrer foreldre og barn til å gjøre seg kjent på uteområdet før oppstart
- Foreldresamtaler under/før oppstart
- Oppstart i gruppe sammen med andre barn og foreldre
- Dialog og tett samarbeid mellom hjem og barnehage
- Faste rutiner og gjentakelser i barnehagehverdagen

Mellom avdelinger

Barnehagen skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna, personalet og det fysiske rommet når de bytter avdeling.

Vi organiserer dette slik:

- Barna bruker hjemmeområdene til hverandre gjennom hele året. Slik blir barna kjent i det fysiske miljøet.
- "Bli - kjent - periode" fra april til juni.
- Informasjon til foreldre om ny avdeling, med navn og bilde av personalet.
- Så langt det lar seg gjøre organiserer vi slik at en ansatt fra årets avdeling følger barnegruppen til ny avdeling. Her er det mange hensyn å ta og vi kan ikke garantere for dette.

- Så langt det lar seg gjøre organiserer vi for tilnærmet alderslike grupper. Dette avhenger av antall barn i hver aldersgruppe, antall plasser på avdelingene/garderobeplasser, leke og oppholdsareal samt fastsatt norm for barnehagelærer og personal.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt fritidsordning.

Det siste året i barnehagen har vi prioritert at de eldste barna er samlet på samme avdeling på henholdsvis Risvollan barnehage og Sollia barnehage. Slik blir barna godt kjent med hverandre og vi tenker det er med å bidra til å skape en trygg og god overgang til skolen.

Vi tenker også at dette kan bidra til at foreldrene har gode muligheter for å treffes og bli kjent, noe som vil påvirke barnas trivsel og trygghet både i barnehagen og i skolen.

Barnehagen har en egen plan for det pedagogiske innholdet det siste året i barnehagen. Den ligger på barnehagens hjemmeside. Innholdet er laget med bakgrunn i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, enhetsavtalen og Trondheim kommunes plan for overgangen mellom barnehage og skole. [Fra barnehage til skole/sfo](#)

8. Vurdering, utvikling og progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Arbeidsmåtene vi bruker er beskrevet i årsplanen.

Progresjon innebærer stor kompleksitet og kan ikke bare knyttes til en lineær tenkning som beskriver utviklingen i forutbestemte stadier. Hvordan barn utvikler seg og lærer handler ikke om hva en skal kunne på ulike alderstrinn, men om at en beveger seg "videre" fra der man er. Noen ganger må barn øve mye, andre ganger klarer barn ting fort og dette varierer fra barn til barn.

Progresjon kan være å male med ulike verktøy, bruke ulike malingsteknikker, variere farge og ulike malingstyper.

Vi skal samarbeide med foreldre om barnets utvikling og fremgang/bevegelse, og om hvilke behov barnet har for tilrettelegging og videre utfordringer.

Vi vil kontinuerlig vurdere våre arbeidsmåter. Endringer i arbeidsmåtene våre vil skape utgangspunkt for bevegelse og utvikling hos barnet selv. For å skape denne bevisstgjøringen og endringen for personalet bruker vi arbeidsmetoden pedagogisk dokumentasjon. Illustrasjonen vist på side 33 brukes som verktøy.

De fleste av oss har erfaringer som tilsier at vi søker forklaringer på barnets atferd i psykologiske, sosiale og biologiske bakgrunnsfaktorer. Hva som er mest "typisk" eller karakteristisk for jente/gutt eller et fokus på de situasjoner som barnet later til å ikke beherske.

Elisabeth Nordin-Hultman utfordrer oss gjennom boka "Pedagogiske miljøer og barns subjektsskaping" (2004) til å styre blikket vårt mot barnets omgivelser, det pedagogiske miljøet. Alt det som påvirker barns trivsel, læring og utvikling.

Stein-saks-papir: "Barn og unge lever sine liv i relasjoner på ulike arenaer. For å forstå barn må vi derfor se og forstå barnet i kontekst, i den sammenheng og i den tiden de lever i"

**Barnegruppen,
familien, nærmiljøet**

Det fysiske miljøet:
materialer og møteplasser

Personalet:
væremåte/holdninger
relasjonskompetanse

Innholdet:
hva vi gjør
sammen med barn.

Barnet
"i møte med"

Organisering og struktur:
avdeling,
smågrupper,
uke/grovplan,
bemanning,
plantid, vakter,
møter, tid.

Alle punktene er gjensidig avhengig av hverandre.

Personalets vurderings- og planleggingsverktøy

- **Halvårsevalueringer:**
(ferdigstilles 15. desember og 15. juni)
Vurdering av det pedagogiske arbeidet med bakgrunn i foreldresamarbeidet, prosjektloggen og ukeluttene. Vurderingen skal sees i sammenheng med rammeplan, enhetsavtale og årsplanen. Nye mål og tiltak lages med bakgrunn i denne evalueringen.
- **Pedagogisk årshjul** som viser våre fokusområder for hver måned.
- **Ukeslutt** gir foreldrene en mulighet til å titte inn i barnehagehverdagen. I tillegg er den et viktig arbeidsverktøy for personalet hvor vi reflekterer og planlegger det pedagogiske innholdet ut i fra hva barna er opptatt av fra uke til uke. Hensikten er å vise hva vi gjør i hverdagen, ikke hvem som gjør hva.
- **Grovplan** som synliggjør avdelingens faste aktiviteter og avdelingenes samarbeid gjennom uka.
- **Innholdsplan er** personalets plan for det pedagogiske innholdet. Planleggingen av innholdet bygger på personalets vurderinger og refleksjoner rundt praksis og sees opp mot innholdet i rammeplanen og fagområdene som står beskrevet der. De ulike fagområdene inngår i aktivitetene og prosjektene som foregår. Innholdet og hva vi tilrettelegger for synliggjøres i personalets innholdsplan. Planen ferdigstilles på avdelingsmøtene. Innholdet kan endres avhengig av interesser og behov i barnegruppa, fravær av ansatte/bruk av vikarer, akutte saker/møter, samt vær og føre.

9. Samarbeid

Barnehagen og foreldre/familie:

- Foreldresamtaler (min. 2 stk pr år)
- Samtaler ved behov
- Dialog i hente- og bringesituasjonen
- Foreldremøter
- Arrangement i regi av bhg
- Arrangement i regi av foreldre (FRU)
- Brukerråd

Barnehagen og Trondheim kommune

- BFT (fagteam, ppt, helsestasjon, åpen dør/språk)
- Barnevern. Ny strategi der målet er økt åpenhet mellom barnevern og barnehagene.
- Nærskolene (Steindal og Utleira)
- Byutvikling og drift: Renhold, vaktmester, vedlikehold
- Lærebedrift for lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget

Barnehagen og eksterne samarbeidspartnere

- St. Olavs hospital og ulike kompetansesenter
- Dmmh (praksisbarnehage for barnehagelærerstudenter)
- Fysioterapistudenter
- Elever i praksis (fra grunnskole og videregående skole)
- Praksisplasser (språk og/eller arbeid)

10. Årshjul og tradisjoner

Barnehagen lager i samarbeid med brukerråd et årshjul som synliggjør perioder for:

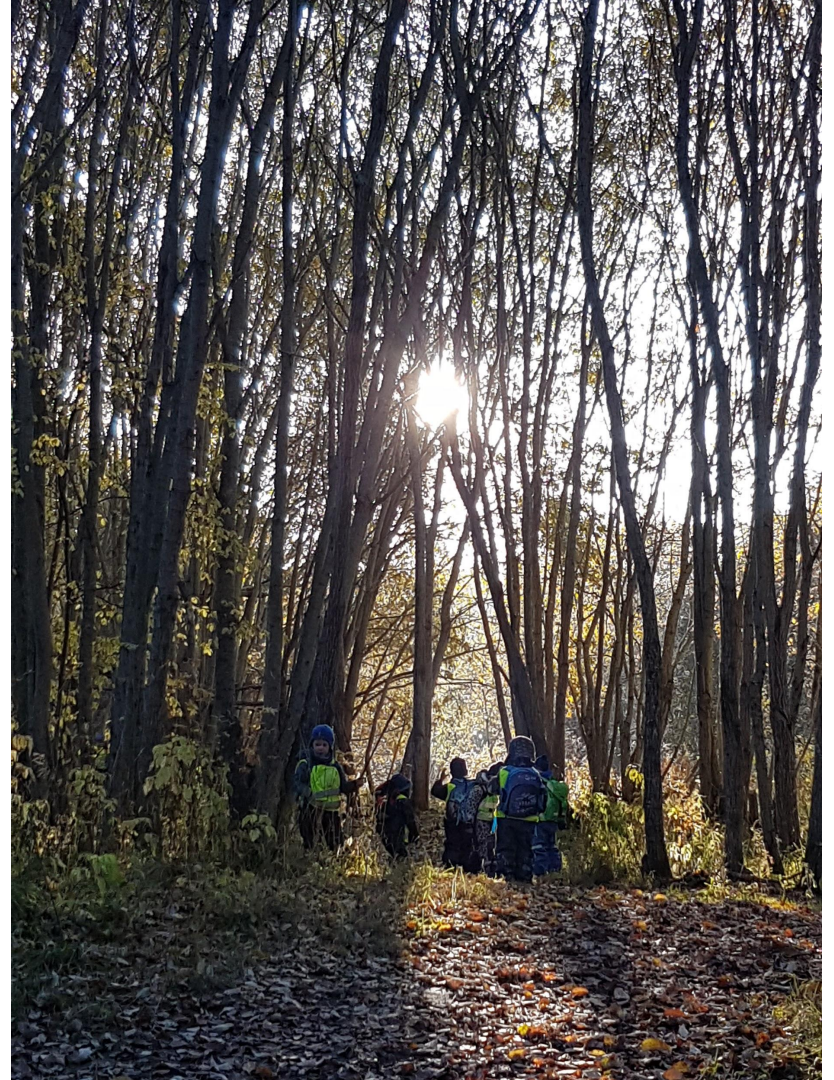
- Fokusområder
- Arrangement
- Samarbeid med foreldre
- Feriestenging og planleggingsdager

Dette sendes ut i eget skriv i begynnelsen av august. Årshjulet finner du på hjemmesiden vår.

“Sterke barnefellesskap krever sterke voksenalleskap”

Vi ønsker å bidra til at familier blir godt kjent med hverandre. Dette gjør vi gjennom:

- Foreldre/familiearrangement i regi av foreldrene (ettermiddagstid og helg).
- Foreldre/familiearrangement i regi av barnehagen (i barnehagens åpningstid).

11. Barnehagens utviklingsområder

Felles prosjekt - prosjektarbeid

2018-2019: "Barns relasjon til naturen" med fokus på bærekraftig utvikling.

2019-2020: "Barns relasjon til naturen" med fokus på bærekraft og naturmaterialer.

2020-2021: Avhengig av vurderinger våren 2020

Hensikten med et felles prosjekt:

- Utvikle personalets kompetanse gjennom tilrettelegging av varierte og utforskende læringsprosesser.
- Styrke delingskulturen og utvikle barnehagen som lærende organisasjon.
- Bærekraftig utvikling.

Kompetanseheving for personalet

- Deltagelse i nettverket Reggio Emilia Trondheim
- Deltagelse i nettverket Barn og Rom - barnehagens pedagogiske læringsmiljø
- Deltagelse i Flerfaglig blick nettverk
- Deltagelse i Grønt flagg nettverket
- Kurs og litteratur tilpasset fokusområdene og arbeidsmetodene våre
- Refleksjonsmøter på barnehagen
- Avdelingsmøter, planleggingstid, personalmøter og planleggingsdager

Kontaktinformasjon Blakli barnehager

Enhetsleder

Bente Brissach

Mobil 951 28 905

Kontor 417 25 200

Avdelingsleder

Synnøve Øien

Kontor 417 25 200

E- post:

blakli-bhg.postmottak@ou.trondheim.kommune.no

Hjemmesiden Blakli barnehager:

<https://www.trondheim.kommune.no/blakli-bhgr/>

Årsplanen fastsatt av Brukerråd

Dato 05.02.2020